

Ängelholms kommun

Rektorn vid Ängelholms gymnasieskola RO1

Beslut för gymnasieskola och gymnasie- särskola

---

efter tillsyn

i Ängelholms gymnasieskola RO1
i Ängelholms kommun

Tillsyn i Ängelholms gymnasieskola RO1

Skolinspektionen genomför tillsyn i Ängelholms kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Ängelholms gymnasieskola RO1 besöktes av Skolinspektionen mellan den 27 januari 2014 och den 30 januari 2014.

Fakta om skolenheten

Ängelholms kommun anordnar utbildning inom gymnasieskola och gymnasiesärskola vid Ängelholms gymnasieskola, som är indelad i sex rektorsområden. Varje rektorsområde utgör en egen skolenhet med olika gymnasieprogram och leds av en rektor. Lärarna vid Ängelholms gymnasieskola är organiserade i både så kallade programgrupper, ledda av programgruppsledare, och i institutioner som leds av institutionsledare. Rektorerna samlas under en gymnasiechef som bildar länk till förvaltningen. I gymnasiechefens uppdrag ligger att arbeta för att hålla ihop skolan, att marknadsföra skolan och att arbeta för goda resultat. Detta beslut avser rektorsområde 1 (RO1), som bedriver utbildning inom Ängelholms gymnasiesärskola och introduktionsprogrammen (IM). Inom såväl gymnasiesärskolan som introduktionsprogrammen arbetar lärarna i arbetslag med en programgruppsledare/samordnare i varje.

Både gymnasiesärskolan och introduktionsprogrammen har tillgång till elevhälsa i form av psykologisk, psykosocial, medicinsk och specialpedagogisk kompetens. Psykolog, kurator och skolsköterska tillhör kommunens centrala elevhälsa och specialpedagogerna lyder under rektorn. Elevhälsan har regelbundna möten varje vecka och i dessa möten deltar även studie- och yrkesvägledare.

Vid skolenheten finns ungefär 50 elever i introduktionsprogrammen varav 18 elever i språkinträdning, 17 elever i yrkesinträdning, 11 elever i individuellt alternativ och 3 elever i preparandutbildning. Skolverket visar ingen statistik över kunskapsresultaten för eleverna på introduktionsprogrammen men enligt skolans egna uppgifter når 16 procent av eleverna behörighet till nationellt gymnasieprogram efter fullgjort introduktionsprogram. Andelen elever som uppnår gymnasiebehörighet varierar dock mellan de olika Introduktionsprogrammen. Eleverna i preparandutbildningen når i större utsträckning behörighet till nationellt gymnasieprogram än eleverna i språkinträdningen.

Det finns 23 elever i gymnasiesärskolans nationella program; Administration, handel och varuhantering, Hälsa, vård och omsorg samt Hotell, restaurang och bageri. Skolverket visar ingen statistik för elevernas kunskapsresultat men skolan anger att nästan alla elever går ut år 4 med fullständigt betyg år 2012

och år 2013. Enligt skolans egen utsago har kunskapsresultaten för eleverna i Ängelholms gymnasiesärskola varit goda under flera år men har det senaste året sjunkit något.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen bedömer utifrån de uppgifter som framkommit vid tillsynen att Ängelholms gymnasieskola, RO1, i flera avseenden bedriver en välfungerande verksamhet. Skolenheten förmedlar kunskaper som utgår ifrån nationella mål.

Andelen elever som blir behöriga till ett nationellt gymnasieprogram efter avslutat introduktionsprogram är liten. Skolenheten måste därför hitta vägar att utveckla utbildningen så att fler elever når målen för utbildningen. Ett led i detta kan vara att man inom RO1, mer systematiskt, arbetar för att lärare och rektor skall ha kännedom om elevernas samlade kunskapsresultat på skolenhetsnivå. Det bedrivs idag förvisso ett systematiskt kvalitetsarbete som är gemensamt för hela Ängelholms gymnasieskola. Detta grundar sig dock i liten utsträckning i de specifika behov och förutsättningar som finns för RO1 och dess elever. Skolenheten behöver därför bygga upp ett kvalitetsarbete som bygger på en analys av dess egna resultat och därmed bättre kan omsättas i åtgärder utifrån identifierade behov för gymnasiesärskolan och introduktionsprogrammen. På detta sätt kan skolan hitta nya vägar i syfte att öka andelen elever på introduktionsprogrammen som når kunskapskraven.

Inom såväl gymnasiesärskolan som introduktionsprogrammen arbetar man på ett tydligt stödjande sätt för alla elever. Eleverna upplever sig sedda och beskriver att det oftast finns någon att tala med då man behöver hjälp i sin studie-situation. Trots detta behöver skolan arbeta för att all personal skall vara förtrogen med och följa processen då det gäller att anmäla till rektor att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i sin skolsituation. Skolan måste säkerställa att det alltid är rektor som beslutar om åtgärdsprogram såvida ingen formell delegation av uppgiften finns.

Även om det inom arbetslaget för introduktionsprogrammet finns ett nära samarbete kring eleverna saknas en tydlig ämnesövergripande samverkan mellan lärarna. En ämnesövergripande samverkan syftar till att ge eleverna överblick och sammanhang och skulle därmed kunna vara ett led i att öka förutsättningarna för att nå utbildningens mål.

Det framkommer inget annat vid Skolinspektionens intervjuer inom RO1 än att lärare, elever, elevhälsa och rektor upplever skolan som trygg och att det överlag råder god studiero på lektionerna. Det finns ett visst arbete med att motverka kränkande behandling och personalen är i hög grad tillgänglig för ele-

verna i såväl förebyggande syfte som vid akuta händelser. Den plan mot kränkande behandling som idag inryms i skolans likabehandlingsplan uppfyller dock inte författningarnas krav. Skolan behöver därför, under elevernas medverkan, utarbeta en plan mot kränkande behandling som gäller för RO1 och dess specifika förutsättningar och behov. I planen mot kränkande behandling ska anges de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling långsiktigt och det aktuella året samt redogöra för hur föregående års åtgärder har genomförts. Skolenheten RO1 behöver också upprätta ordningsregler under medverkan av eleverna.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ängelholms kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 29 augusti 2014** redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Ängelholms kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Lärarna ska samverka med varandra i arbetet med att eleverna ska nå utbildningens mål.

Motivering

I läroplanen för gymnasieskolan anges att lärare ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningens mål. Arbetet ska vidare organiseras och genomföras så att eleven får möjlighet till överblick och sammanhang samt möjlighet att arbeta ämnesövergripande.

I intervju med eleverna på introduktionsprogrammen framkommer att man inte arbetar ämnesövergripande i projekt, teman eller på andra sätt. Varje lärare håller sig till sitt ämne enligt eleverna. Någon elev beskriver försök till samverkan mellan lärare med att svenskläraren har bedömt prov i andra ämnen även utifrån kunskapskraven i svenska. I lärarintervjun bekräftas till viss del elevernas upplevelse och lärarna beskriver svårigheten att samverka ämnesövergripande utifrån lärares och elevers olika scheman. Ämnet omvärldskunskap på introduktionsprogrammen är enligt lärarna tänkt att utgå ifrån en ämnesövergripande samverkan mellan olika lärare men har inte fallit ut så av schematekniska skäl. Lärarna menar också att undervisningen på introduktionsprogrammen är så fokuserad på att eleverna skall nå målen för respektive ämne att samverkan riskerar göra undervisningen rörig.

Lärarna kan dock ge något exempel på tematiskt arbete samtidigt som man menar att samverkan skulle kunna öka och inbegripa fler ämnen. I rektorsintervjun bekräftas elevernas bild av den ringa samverkan mellan lärare på introduktionsprogrammen. Rektorn beskriver arbetslaget där som relativt nybildat och förklarar att man därmed inte riktigt har hittat formerna för samverkan. Rektorn uttrycker dock att möjligheten till mer ämnesövergripande arbete finns och att det är ett område som behöver förbättras.

Rektorn ska säkerställa att lärarna samverkar med varandra och undervisningen organiseras så att eleven får möjlighet till överblick, sammanhang och ämnesövergripande arbete i syfte att nå utbildningens mål.

Författning

Lgy 11 2.1 Kunskaper

Särskilt stöd

Bedömning

Ängelholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektorn ska se till att den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i sin skolsituation anmäler detta till rektor.
- Åtgärdsprogram ska beslutas av rektor.

Motivering

Skollagen föreskriver att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultat på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Enligt skollagen skall rektorn se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Åtgärdsprogram ska beslutas av rektor.

I intervjun med lärarna vid RO1 och utifrån information från rektorn framkommer att man arbetar för att anpassa undervisningen utifrån den enskilda elevens behov då eleverna många gånger befinner sig på olika kunskapsnivåer. Många stödåtgärder på introduktionsprogrammen sker inom undervisningen i form av att man har flera lärare i klassen samtidigt eller genom nivågruppingar. Det finns också tillgång till studiehandledning både på svenska och på modersmål samt en specialpedagog i arbetslaget. Även personalen på Ängelholms gymnasiesärskola har ett stödande arbetssätt och god tillgång till speci-

alpedagogisk kompetens inom arbetslaget. I intervjun med lärarna och i intervjun med elevhälsan framkommer dock att det inom RO1 saknas en tydlighet kring när man ska anmäla till rektorn att en elev befaras att inte uppnå kunskapskraven eller har andra svårigheter i sin studiesituation. I lärarintervjun framkommer att man inom gymnasiesärskolan ibland dokumenterar elevernas behov av särskilt stöd i de individuella studieplanerna istället för att formulera åtgärdsprogram. Det framkommer också i lärarintervjun att det råder en otydlighet inom RO1 kring vem som får besluta om åtgärdsprogram. Utifrån de dokument som Skolinspektionen har tagit del av framgår att specialpedagogen skriver under beslut om åtgärdsprogram för att sedan skicka en kopia till rektorn. Det framkommer också vid lärarintervjun att specialpedagogen och lärarna upplever sig ha mandat från rektorn att besluta om åtgärdsprogram. Rektorn menar däremot att det inte finns någon formell delegation som gör att beslutsrätten kan ligga hos någon annan än rektorn själv. I intervju med rektorn beskrivs dock den faktiska rutinen som att den enskilde läraren eller specialpedagogen gör den pedagogiska utredningen och upprättar åtgärdsprogram som i efterhand beslutas av rektorn.

Även om man inom skolenheten arbetar på ett generellt stödjande sätt och har goda resurser för att ge särskilt stöd är det viktigt att alla elevers behov av särskilt stöd utreds. För att rektor ska ha kännedom om att en elevs behov av särskilt stöd behöver utredas förutsätts en tydlig rutin för anmälan. Rektor ska enligt författningarna se till att en utredning görs efter att han får kännedom om att en elev riskerar att inte nå kunskapskraven och därefter eventuellt fatta beslut om upprättande av åtgärdsprogram. All personal måste vara förtrogen med och följa rutinen då det framkommer att en elev befaras att inte nå kunskapskraven eller har andra svårigheter i sin skolsituation.

Den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen ska anmäla detta till rektorn. Det är rektorn som beslutar om åtgärdsprogram.

Författning

3 kap. 8-9 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Ängelholms kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ansvara för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten och för att resultaten omsätts i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete på skolenhetsnivå som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter uppfylls. Läroplanen anger utöver detta att rektorn ansvarar för skolans resultat.

I början av varje läsår presenterar gymnasiechefen elevernas samlade resultat på en övergripande skolenhetsnivå och på programnivå gällande hela Ängelholms gymnasieskola. Av intervjuer med lärare och rektorn vid RO1 framgår att man i liten utsträckning diskuterar och analyserar den egna skolenhetens kunskapsresultat i alla ämnen. Programgruppsledarna på såväl introduktionsprogrammen som gymnasiesärskolan liksom lärarna har god kännedom om varje enskild elevs utveckling och måluppfyllelse men sammanställningar av RO1:s kunskapsresultat på enhetsnivå i samtliga ämnen finns inte tillgängliga och därmed uteblir till viss del möjligheten att identifiera åtgärder för att möta skolenhetens egna definierade utvecklingsbehov. Detta blir tydligt då lärarna, rektor och studie- och yrkesvägledare i intervjuerna beskriver elevernas samlade kunskapsresultat och andel elever som blir behöriga till nationellt gymnasieprogram efter avslutat introduktionsprogram på mycket olika sätt. Rektor delger, efter Skolinspektionens besök, skriftliga uppgifter om hur stor andel av eleverna på introduktionsprogrammen som når behörighet till nationellt gymnasieprogram 2013. I dessa uppgifter menar rektor också att personalen i programgruppen utvärderar resultat och arbetsmodell efter varje läsår. Detta framkommer dock inte i intervjuerna och då rektorn inte har tillgång till några ämnesvisa resultatsammanställningar från RO1 är det oklart vilka resultat man på programnivå utvärderar efter läsårsslut.

Skolinspektionen bedömer att det inte finns något systematiskt kvalitetsarbete på skolenhetsnivå även om en del utvecklande insatser görs utifrån rektors och programgruppsledarnas kännedom om introduktionsprogrammets och gymnasiesärskolans förutsättningar och behov. Det kvalitetsarbete som finns på övergripande nivå är inte tillräckligt då det inte är specifikt förankrat i RO1, utan sträcker sig över flera enheter med delvis andra behov. Skolenheten behöver därför bygga upp ett eget kvalitetsarbete grundat i en analys av enhetens egna resultat och identifiera åtgärder för att möta skolenhetens definierade behov. Skolinspektionen menar att analyser av elevernas kunskapsresultat är en grundförutsättning inför skolenhetens arbete med prioritering av åtgärder för ökad måluppfyllelse.

Rektorn ska därför ansvara för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten och för att resultaten omsätts i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Författning

4 kap. 4, 5 §§ skollagen

Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar/Läroplan för gymnasiesärskolan 2.6 Rektorns ansvar

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Ängelholms kommun en anmärkning.

Ängelholms kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen **senast den 29 augusti 2014**.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Ordningsregler finns inte för skolenheten och har inte utarbetats under medverkan av eleverna.
- Det finns inte en plan mot kränkande behandling för skolenheten som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling långsiktigt och det aktuella året och som innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts

Motivering

Enligt skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Huvudmannen ansvarar vidare för att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling långsiktigt och det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Av intervjuer med elever, lärare, representanter från elevhälsan samt rektorn framkommer att skolenheten RO1 överlag anses trygg och att det i stor utsträckning råder studiero. Av intervjuer med elever framkommer dock att de inte varit med och tagit fram varken ordningsregler eller plan mot kränkande behandling. De ordningsregler som finns gäller hela Ängelholms gymnasieskola och sträcker sig därmed över sex skolenheter. Eleverna på RO1 känner

inte riktigt igen sig i ordningsreglerna och de tycker inte att reglerna överensstämmer med skolenhetens behov. Lärare och elever beskriver i intervjuerna att man samtalar om de befintliga ordningsreglerna i varje klass vid läsårsstart. Ängelholms gymnasieskola har, under gymnasiechefens ledning, tagit fram en likabehandlingsplan som varje klass arbetar med och som innefattar hela gymnasieskolan med dess sex skolenheter. Denna likabehandlingsplan är enligt gymnasiechefen tänkt att innefatta även en plan mot kränkande behandling. Skolinspektionen bedömer dock att skolans plan mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav. Det saknas en redogörelse för planerade åtgärder utifrån RO1:s kartlagda behov. Det finns inte heller någon redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts på skolenheten. Skolenheten genomför dock åtgärder och anstränger sig för att skapa en trygg miljö för alla.

Med anledning av att skolenheten har ett i övrigt väl fungerande arbete mot kränkande behandling och strävar efter att skapa trygghet och studiero bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och tilldelar därför Ängelholms kommun och RO1 en anmärkning.

Författning

5 kap. 5 § skollagen

6 kap. 8 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har utredare Josefin Roos Wallin deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Maria Kärrman
Enhetschef

Lena Stagmo
Föredragande/ Utredare

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.